

Nederland gidsland?

Achtergrond - 16 oktober 2003

(16 oktober 2003) Vrijwel alle landelijke kranten besteden aandacht aan het Nederlandse akkoord tussen werkgevers en werknemers, dat afgelopen dinsdag tijdens het Najaarsoverleg tot stand kwam. Naast bewondering over de kordate manier waarop Nederland met economische crises omgaat, twifelen de media of het Nederlandse model ook de Duitse problematiek soelaas kan bieden.

Het akkoord dat werkgevers en werknemers afgelopen dinsdag gesloten hebben - waarin de lonen voor de komende twee jaar te bevroren worden - kan rekenen op een positieve beoordeling in Duitsland. De wijze waarmee de belangrijkste groepen in Nederland omgaan met de economische recessie en de bezuinigingsvoorstellen van de regering, oogst algemene bewondering.

Het Nederlandse akkoord zorgt ervoor dat ook in Duitsland de discussie over loonmatiging weer aangezwengeld wordt. Maar de maatregelen die in Nederland getroffen zijn, kunnen echter niet zo één-twee-drie op Duitsland toegepast worden aangezien een loonstop in Duitsland wettelijk niet mogelijk is. Daarnaast wordt het ook niet wenselijk geacht vanwege de *Tarifautonomie* die de sociale partners van oudsher in Duitsland genieten. De staat wordt niet geacht en beschikt ook niet over voldoende middelen om in te grijpen bij loononderhandelingen. Gisteren nog beklemtoonde bondskanselier Schröder in een toespraak tijdens de vakbondsdag van IG-Metall dat het bij loononderhandelingen "alleine Verantwortung" van vakbonden en werkgevers is om een balans te vinden tussen centrale regelingen en "betrieblichen Möglichkeiten". Hij deed dit, nadat verscheidene partijen hem opgeroepen hadden de *Tarifautonomie* geen onderdeel te laten worden van de partijpolitiek.

Die Welt wijst in een commentaar op het recht dat de Nederlandse regering heeft, om wél bij CAO-onderhandelingen en stakingen in te grijpen. Dankzij deze machtige positie kan de regering met eigen voorstellen de vakbonden tegemoet komen, die de werknemers vervolgens als politieke successen presenteren en daarmee de eigen achterban kunnen overtuigen om op enkele punten in te leveren. Hoewel dit systeem niet toepasbaar lijkt op Duitsland, biedt het volgens deze krant wel waardevolle aanknopingspunten bij de debatten over institutionele hervormingen in Duitsland.

Een enkele krant zet vraagtekens bij het bereikte akkoord in Nederland. Is bevrozing van de lonen wel de juiste maatregel? Volgens de *Süddeutsche Zeitung* is de loonstop een defensieve maatregel die er niet toe bijdraagt dat het land uit de problemen komt. Als mensen minder verdienen, kunnen ze ook minder geld uitgeven. En wanneer er minder geld uitgegeven wordt, zullen ook ondernemers minder investeren waardoor economische groei afneemt. De oplossing ziet deze krant in een afbouw van secundaire loonkosten, zoals een lagere pensioens- en ziekenfondsbijdrage; een gematigde loonpolitiek om de concurrentiepositie te verbeteren en een verlaging van de arbeidskosten door arbeidstijdverlenging. Overigens wordt het akkoord pas van kracht als ook de leden van de vakbonden hun goedkeuring verlenen.

Süddeutsche Zeitung

[Niederländer verzichten auf Lohnerhöhungen](#)

[Der richtige Lohn](#)

Die Welt

[Nullrunde in den Niederlanden](#)

[Vorbild Holland](#)

Frankfurter Allgemeine Zeitung

[Niederländer frieren Löhne ein](#)

Frankfurter Rundschau

[Pfiffe und wenig Applaus für Schröder](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2357/nederlandgidsland>